

לכתחילה אריבער | שכבה צעירה

הקדמה לשיעור:

המושג 'לכתחילה אריבער' הפך להיות שגור בפי החסידים. שגור עד כדי כך, שכדאי מדי פעם לרענן את הזיכרון אודות משמעותו המעשית. בוודאי כאשר באים להסביר אותו לילדים צעירים.

מקור המושג הינו בפתגם שטבע האדמו"ר המהר"ש שתרגומו החופשי הינו:

"העולם אומר שאם אי אפשר ללכת מלמטה יש לבוא מלמעלה, ואילו אני אומר שיש ללכת מלכתחילה מלמעלה". משמעות המושג עוסקת בגישה שבה מגיע היהודי לקיים את רצון ה'.

כאשר מתחשבים בענייני העולם, במה שמפריע ומעכב, זוהי גישה של 'מלמטה'. אך אם זוכרים שאנחנו יהודים, הקשורים עם הבורא, ולעולם (לעולם!) אין עלינו שום השפעה ממשית, מגיעים בגישה של 'מלמעלה'. בעליונות מנצחת ובגאון יעקב, בלי פחד ובלי התחשבות במה שמפריע.

ליהודי שנוהג בגישה של 'מלכתחילה אריבער' יש סיוע מיוחד מהבורא, והוא אכן רואה שלעולם ולהפרעותיו אין יכולת למנוע ולעכב אותו מלקיים את רצון השם.

בשיעור שלפניכם נעשה ניסיון להוריד את המושג לרמתם של התלמידים. לצורך כך השתמשנו ב'מניעות ועיכובים' שמתאימים לרמתם.

במהלך הפעילות התלמידים אמורים לנסות להתמודד עם השאלה כיצד גישה של 'מלמעלה', ראש מורם, עשויה לעזור להם להתמודד עם מעכבים שונים.

נאתגר את התלמידים בשאלה: איזה מעשה טוב עשוי מעכב זה למנוע? (יצחקו עלי- לצניעות; אין לי כח- עזרה בבית, וכו'). ואז- מהי הדרך הנכונה להתמודד מולו?

יש לשים לב: על המורה לכוון את התלמידים לכך שכל מונע שהוא, ייעלם אם היהודי יזכור שאין דבר בעולם שיכול להפריע לו לקיים את רצון השם.

חלק גדול מהמניעות שהוכנסו לשיעור הם הפרעות מבפנים.

גם מולם, ואולי חשוב יותר, יש להתמודד בגישה של עליונות מנצחת, לכתחילה אריבער.

הקולות הפנימיים נראים לנו כחלק מאיתנו, אך היות שהם מפריעים אותנו מלבצע את רצון ה', ברור הוא שעלינו לדלג מעליהם ולא לתת להם מקום. גם מולם, כאשר אנחנו מגיעים חזקים, בידיעה שלאף אחד אין אפשרות להפריע לנו, רק מצד זה שאנחנו יהודים- ההתמודדות קלה ומהירה. (ומאירה!)

והלוואי שגם הקדוש ברוך הוא ינהג בנו באופן של 'מלכתחילה אריבער' ויביא לנו את הגאולה, בלי להתייחס למניעות ועיכובים כלשהם...

לכתחילה אריבער | שכבה צעירה

מטרת השיעור:

- < להכיר את תולדות חייו של הרבי המהר"ש
- < להכיר ולהבין את משמעות המושג 'לכתחילה אריבער'.

מבנה השיעור:

- חלק ראשון:** דף עבודה על תולדות חייו של הרבי המהר"ש
- חלק שני:** לכתחילה אריבער - השלמת קלוז

הכנה:

- < נספח 1 ו-3 להדפיס כמספר התלמידים בכיתה.
- < נספח 2 להדפיס פעם אחת כל דף.

פתיחה:

המורה יכתוב (או יתלה) על הלוח את הספרה 4. התלמידים ינסו להגיע לתשובה כיצד קשורה הספרה ליום ב' אייר. התשובה היא: הרבי המהר"ש, שנולד בב' אייר, הינו האדמו"ר הרביעי בשושלת אדמו"רי חב"ד.

גוף השיעור:

התלמידים יסמנו בדף נכון או לא נכון (נספח 1) על עובדות אודות הרבי המהר"ש. את העובדות הנכונות יקבלו התלמידים באופן הבא: כל זוג תלמידים יקבל דף ובו עובדה אחת (נספח 2). כאשר המורה מקריא עובדה, התלמידים אמורים לנסות לענות עליה, אך רק בידי זוג אחד יש את התשובה הנכונה לפיה הוא יכול לאשר או להכחיש את התשובה שהציעו שאר התלמידים. בדף הם יקיפו בהתאמה אותיות ויתקבל המושג לכתחילה אריבער. לאחר מכן ישלמו התלמידים קטע הסבר מחורז (נספח 3) אודות משמעות המושג.

דף עבודה

כ"ה

נכון/לא נכון

1. תרפי המורה"ש נולד בעיר ליאדי. א / ל
2. שמן של האדמו"ר המורה"ש הוא שלום. ח / ב
3. תרפי המורה"ש הסתלק ב'תפארת שבתפארת'. ט / ת
4. תרפי המורה"ש התגורר כל חייו בליובאוויטש. ח / מ
5. תרפי המורה"ש הסתלק בערב חג הסוכות. י / ד
6. לאשתו של תרפי המורה"ש קראו תיה מוישקא. ק / ל
7. לאמו של תרפי המורה"ש קראו תיה מוישקא. ה / פ
8. תרפי המורה"ש היה בנו הבכור של ה'אמה צדק'. כ / א
9. תרפי המורה"ש הסתלק בגיל 48. ר / ט
10. תרפי המורה"ש נולד בשנת תקל"ד. ח / י
11. ספרו של תרפי המורה"ש נקרא 'תורת שמואל'. ב / ל
12. תרפי תרשי"ב הוא בנו השני של תרפי המורה"ש. ע / ג
13. נשיאותו של תרפי המורה"ש נמשכה 17 שנים. ר / ה

דף עבודה

כ"ה

נכון/לא נכון

1. תרפי המורה"ש נולד בעיר ליאדי. א / ל
2. שמן של האדמו"ר המורה"ש הוא שלום. ח / ב
3. תרפי המורה"ש הסתלק ב'תפארת שבתפארת'. ט / ת
4. תרפי המורה"ש התגורר כל חייו בליובאוויטש. ח / מ
5. תרפי המורה"ש הסתלק בערב חג הסוכות. י / ד
6. לאשתו של תרפי המורה"ש קראו תיה מוישקא. ק / ל
7. לאמו של תרפי המורה"ש קראו תיה מוישקא. ה / פ
8. תרפי המורה"ש היה בנו הבכור של ה'אמה צדק'. כ / א
9. תרפי המורה"ש הסתלק בגיל 48. ר / ט
10. תרפי המורה"ש נולד בשנת תקל"ד. ח / י
11. ספרו של תרפי המורה"ש נקרא 'תורת שמואל'. ב / ל
12. תרפי תרשי"ב הוא בנו השני של תרפי המורה"ש. ע / ג
13. נשיאותו של תרפי המורה"ש נמשכה 17 שנים. ר / ה

הַשְׁמֵנוּ אֶת־הַיָּדַיִם
 מִלְּבַח־בָּשָׂר
 וּמִלְּפִי אֶת־הַשִּׁבְחָה

בְּזִמְנוֹתֵינוּ
 מֵאֵלֵינוּ
 מֵעַתָּה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח
 אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ כִּי-יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ
 וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ

שְׁמִי אֵלֹהֵי שָׁמַיִם
 וְשִׁמְשֵׁם אֵלֹהֵי אֶרֶץ
 מִצְרָיִם

בְּלִפְנֵי
 אֵלֵינוּ
 חַיֵּינוּ

בְּאֵלֵינוּ
 בְּאֵלֵינוּ בְּאֵלֵינוּ
 בְּאֵלֵינוּ בְּאֵלֵנוּ

אֲנִי מְחַבֵּב לְבָרְכָא
 אֲנִי מְחַבֵּב לְבָרְכָא
 אֲנִי מְחַבֵּב לְבָרְכָא

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ
 וְיִשְׁכַּח אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹתָיִךְ וְיִשְׁכַּח אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹתָיִךְ
 וְיִשְׁכַּח אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹתָיִךְ וְיִשְׁכַּח אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹתָיִךְ

וְהַמִּצְוָה לְבַדֵּל הַמַּיִם
 מֵהַיָּם

48.

הַחֶלֶל.

מִלְחָמָה בְּיָדָהּ

וְהַחֶלֶל בְּיָדָהּ

בְּיָמֵינוּ
 מִתְחַלֵּץ
 מִתְחַלֵּץ

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ כִּי-יִשְׁמַע
 ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ כִּי-יִשְׁמַע
 ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹנוֹתָיִךְ

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלֵךְ הַצִּלְצָלִים
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלֵךְ הַצִּלְצָלִים
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלֵךְ הַצִּלְצָלִים

ב"ה

השלימו את המלים החסרות, העזרו בתרמילון:

אנו יודעים היטב מה חשוב ויקר,

מה נמצא בצד ומה _____.

העקר הוא לקיים את רצון השם,

ומדברים אחרים אסור _____.

"לכתחלה אריבער" זו שיטה מעלה,

איד: להצליח במשימה ישר _____.

לא לשים לב למי שלנו מפריע,

להיות חזקים, את הקשי _____.

"לכתחלה אריבער" זו שיטה בדוקה,

הולכים בדרך קלה ולא _____.

אם נזכר שאנחנו בעצם חילים,

לא נפחד משום _____,

ואז נראה איד: כל המפריעים מתבטלים,

השם את כל המניעות! _____!

תרמילון:

העלים | להכריע | להתרשם | בלבולים

העקר | ארפה | בהתחלה

ב"ה

השלימו את המלים החסרות, העזרו בתרמילון:

אנו יודעים היטב מה חשוב ויקר,

מה נמצא בצד ומה _____.

העקר הוא לקיים את רצון השם,

ומדברים אחרים אסור _____.

"לכתחלה אריבער" זו שיטה מעלה,

איד: להצליח במשימה ישר _____.

לא לשים לב למי שלנו מפריע,

להיות חזקים, את הקשי _____.

"לכתחלה אריבער" זו שיטה בדוקה,

הולכים בדרך קלה ולא _____.

אם נזכר שאנחנו בעצם חילים,

לא נפחד משום _____,

ואז נראה איד: כל המפריעים מתבטלים,

השם את כל המניעות! _____!

תרמילון:

העלים | להכריע | להתרשם | בלבולים

העקר | ארפה | בהתחלה

תשובון למורה:

אנו יודעים היטב מה חשוב ויקר,
מה נמצא בצד ומה העיקר.
העיקר הוא לקיים את רצון השם,
ומדברים אחרים אסור להתרשם.
לכתחילה אריבער זו שיטה מעולה,
איך להצליח במשימה ישר בהתחלה.
לא לשים לב למי שלנו מפריע,
להיות חזקים, את הקושי להכריע.
"לכתחילה אריבער" זו שיטה בדוקה,
הולכים בדרך קלה ולא ארוכה.
אם נזכור שאנחנו בעצם חיילים,
לא נפחד משום בלבולים,
ואז נראה איך כל המפריעים מתבטלים,
השם את כל המניעות העלים!